

## Nepravidelná slovesa

Slovesa **aller** a **envoyer** mají stejné koncovky jako pravidelná slovesa na -er (viz parler - j'allai, j'envoyai).

Ostatní nepravidelná slovesa mají koncovky buď jako sloveso **finir**, nebo jako slovesa **avoir**, **être**:

Je, ils	tu, nous, vous, ils, elle, eux	Je, ils	tu, nous, vous, ils, elle, eux
accueillir	j'accueillis	accroître	j'accrus
s'asseoir	je m'assis	boire	je bus
attendre	j'attendis	conclure	je conclus
conduire	je conduisis	connaître	je connus
dire	je dis	courir	je courus
distraindre	(n'existe pas)	croire	je crus
dormir	je dormis	devoir	je dus
écrire	j'écrivis	falloir	il fallut
faillir	je faillis	lire	je lus
faire	je fis	plaire	je plus
joindre	je joignis	pleuvoir	il plut
mettre	je mis	pouvoir	je pus
naître	je naquis	recevoir	je reçus
ouvrir	j'ouvris	savoir	je sus
peindre	je peignis	vouloir	je voulus
prendre	je pris		
rire	je ris		
sortir	je sortis		
suffire	il suffit		
suivre	je suivis		
voir	je vis		

Přehled všech nepravidelných sloves viz *Annexes*.

Sloveso **venir** (**appartenir**, **devenir**, (**s'**)**entretenir**, **retenir**, **revenir**, **se souvenir**, **tenir**, **retenir**) má v jednoduchém minulém čase tvary:

je vins	[žavě]	nous vîmes	[nuvě:m]
tu vins	[tûvě]	vous vîntes	[vuvě:t]
il vint	[ilvè]	ils vinrent	[ilvè:r]

## Jednoduchý minulý čas - Passé simple

S jednoduchým minulým časem (passé simple) se setkáváme nejčastěji v literárních a historických dílech a v publicistických textech (noviny, časopisy, rozhlas, televize), a to především ve tvarech **3. osoby**. V rozhovoru ani v běžné korespondenci se tohoto času neužívá; proto se naučíme jeho tvary pouze rozeznávat, nikoli aktivně užívat.

Tvary jednoduchého minulého času (passé simple) pravidelných sloves

par/er	-ai	-âmes	fin/ir	-is	-îmes
	-as	-âtes		-is	-îtes
	-a	-èrent		-it	-irent
je parlai	nous parlâmes	je finis	nous finîmes		
tu parlais	vous parlâtes	tu finis	vous finîtes		
il parla	ils parlèrent	il finit	ils finirent		

### Poznámky

- Všimněte si, že tvary 1., 2. a 3. osoby jednotného čísla pravidelných sloves na -ir jsou v jednoduchém minulém čase a v přítomném čase totožné.
- U sloves typu **commencer** a **manger** se v passé simple (s výjimkou 3. osoby množného čísla) e mění na ç a po g se vkládá e:

je commençai	il commença	ils commencèrent
je mangeai	il mangea	ils mangèrent

### Pomocná slovesa

je fus	nous fûmes	j'eus	[žü]	nous eûmes	[nužim]
être tu fus	vous fûtes	avoir tu eus	[tju]	vous eûtes	[vužut]
il fut	ils furent	il eut	[ilü]	ils eurent	[ilžur]

Srovnejte:

- **passé simple a passé composé**

*Literární (historický) text:*

L'Université Charles fut fondée en 1348.

La Révolution française commença en 1789.

*Běžná konverzace:*

L'Université Charles a été fondée en 1348.

La Révolution française a commencé en 1789.

**Passé simple** vyjadřuje **děj ukončený v minulosti** (zpravidla v dávné minulosti), který, na rozdíl od **passé composé**, **nemá bezprostřední vztah k přítomnosti**.

Passé simple se používá ve vyprávění o minulých událostech, v literárních dílech, v písemných projevech; v rozhovoru tuto úlohu přebírá **passé composé**.

V románech vidíme často **passé simple vedle passé composé**, přičemž **vyprávění je v passé simple a v dialogu je passé composé**.

- **passé simple a imparfait**

Imparfait slouží k popisu okolností děje (který trval neurčitý čas nebo se opakoval), **passé simple** k vyprávění události; tento vztah je tedy v zásadě stejný jako vztah **imparfait a passé composé**.

**(S)ACCROÛTRE** - zvětšovat, zvyšovat (se), vzrůstat

j' accroîs	nous accroissons	PC j'ai accrû
tu accroîs	vous accroissez	FS j'accroîtrai
il accroit	ils accroissent	SPr que j'accroisse
		PS j'accrûs

*Příklady:*

Il faut faire tout pour accroître le niveau de vie des habitants de cette région.

La popularité de ce journaliste s'accroît.

*Je třeba udělat vše pro to, aby se zvýšila životní úroveň obyvatel tohoto kraje.*

*Popularita tohoto novináře vzrůstá.*

V uvedených případech slouží **subjunktiv k vyjádření jemného významového rozdílu mezi dějem určitým, skutečným, objektivně existujícím a dějem, k němuž hovořící přistupuje s přáním, nejistotou, pochybností, s citovým zaujetím apod.**

S tímto problémem jsme se již setkali v souvislosti s předmětnými větami v L 1, např.:

Je ne dis pas que tout le monde le sait/le sache. *Neříkám, že to všichni vědí/že by to všichni věděli.*

**Protiklad indikativu a subjunktivu** vyjadřuje čeština často protikladem oznamovacího a podmiňovacího způsobu, event. jinými, např. lexikálními prostředky.

*Příklad* několika vět vyjadřujících skutečnost v opozici s předchozími příklady:

Voilà le garçon qui peut réparer ton vélo. *Tady je chlapec, který ti může spravit kolo.*  
Guy a trouvé la profession qui lui permet de travailler avec l'ordinateur. *Vít (si) našel zaměstnání, které mu umožňuje pracovat s počítačem.*  
Ce conseil est le meilleur que je peux te donner en ce moment. *Tato rada je ta nejlepší, jakou ti mohu v této chvíli dát.*